

Derfor sker det

Når de tektoniske plader bevæger sig, skyldes det et kompliceret samspil af kræfter forårsaget af tyngdekraften og tryk fra varmen i jordens indre. Nogle steder trækkes pladerne op, andre steder trækkes de ned. Da pladerne er tyndest på havbunden, opstår der her vulkaner under vandet, som spyer magma ud, der hen ad vejen kan blive til øer som Island.



THINGVELLIR PÅ ISLAND

Verden er fuld af forunderlige naturfænomener, og Island er blevet tildelt en god portion af dem. Vidste du f.eks., at ved Thingvellir (Þingvellir på islandsk) deler verden sig i bogstavelig forstand for at efterlade en større og større kløft mellem Nordamerika og Europa/Asien?



Du har sikkert mange gange set på et verdenskort og tænkt, at f.eks. Sydamerika passer ind i Afrika som puslespilbrikker. Her har du faktisk opdaget baggrunden for vulkaner, jordskælv og bjergkæder. Du tænker nok ikke så meget over det til daglig, men hele din verden er i bevægelse nat og dag. Jorden, som du går og står på, bevæger sig med få centimeter om året. Og der er ikke så meget andet at gøre end at følge med.

TEKTONISKE PLADER

Jordens overflade består af 12 tektoniske plader. De er på land op til 200 km tykke, mens de på havbunden er væsentligt tyndere, ned til 5 km. Når Himalayabjergene rejser sig mod himlen, skyldes det, at den indiske plade kom "susende" med en hastighed på omkring 20 cm om året sydfra og stødte ind i pladen med Europa og Asien. Sådan en plade stopper ikke lige med det samme, og de buler, som sådan et sammenstød giver, er ikke lige til at rette ud.

På Island sker der ikke sammenstød, tværtimod, for ved Thingvellir glider den

nordamerikanske plade mod vest, mens den eurasiske plade med bl.a. Danmark glider mod øst. Hastigheden er få centimeter om året. Resultatet er en dyb kløft med en verdensdel på hver side.

Thingvellir ligger på den nordlige bred af Islands største sø, Thingvallavatn. Floden Öxará skærer sig vej gennem landskabet og bruser gennem vandfaldet Öxarárfoss ved Almannagjá. Du kan vandre langs med kløften og også både dykke og snorkle ved Silfra med udsigt til Amerika og Europa. Vandet er helt klart, for det er smeltevand fra gletsjeren Langjökull, der samtidig filteres af de porøse lavaklipper.

Game of Thrones

Thingvellir blev erklæret nationalpark i 1930. Almannagjá ved Thingvellir blev brugt i Game of Thrones som The Bloody Gate, der vogtede indgangen til Eyrie.

DELER VERDEN

VULKANER OG JORDSKÆLV

Når tektoniske plader glider fra hinanden, åbnes der i bogstavelig forstand til jordens glødende indre. Derfor vil du opleve, at der er bæltter af vulkansk aktivitet og jordskælv langs kanterne af pladerne. Du ser det i Stillehavet ved den såkaldte "Ring of Fire", og det er forklaringen på vulkanerne, de spruttende geysere og de varme kilder på Island. Ja, det er forklaringen på hele Islands eksistens.

Thingvellir ligger ca. 45 km fra Reykjavik, og du oplever kløften som et stop på "Den Gyldne Cirkel", der er en rute med tre af Islands største seværdigheder i

køreafstand fra Reykjavik. De øvrige to er vandfaldet Gullfoss og Geysir-området, hvor geysieren Strokkur springer. Geysir selv er ikke længere aktiv, men må trøste sig med at have lagt navn til alle geysere i verden.

UNESCO-BESKYTTET TINGSTED

Thingvellir er ikke bare en geologisk attraktion, det er også stedet, hvor Islands parlament Altinget blev til for mere end 1.000 år siden. Helt præcis i år 930, så

1.100-årsjubilæet nærmer sig hastigt. Island var på den tid præget af uroligheder og uenigheder mellem klanerne, der heldigvis var fornuftige nok til at mødes på tingstedet, som Thingvellir betyder på islandsk, og tale om tingene. Et af verdens ældste parlamenter var født.